

ÖZET

PELETLENMİŞ ZEYTİN KÜSPESİNİN SÜT İNEKLERİNDE SÜT VERİMİ VE SÜT KOMPOZİSYONU ÜZERİNE ETKİLERİ

Mert ÇIBIK

Yüksek Lisans Tezi, Zootečni Anabilim Dalı
Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Gürhan KELEŞ
2014, 35 sayfa

Tarıma dayalı bir sanayi yan ürünü olan zeytin küspesi ile yapılan çalışmaların çoğu küçükbaş hayvanlarda gerçekleştirilmekte, süt sığırlarının beslenmesinde zeytin küspesinin kullanımı ile yeterli çalışma bulunmamaktadır. Bu çalışmada zeytin küspesinin yüksek verimli süt sığırlarında süt verimi, süt kompozisyonu ve yem tüketimi üzerine olan etkileri araştırılmıştır. Araştırmada, 3 mm'lik elekten geçirilerek çekirdekleri ayıklanmış, peletlenmiş formdaki zeytin küspesi kullanılmıştır. Peletlenmiş zeytin küspesi (PZK) toplam rasyonda % 13 düzeyinde kullanılmıştır. Pamuk çiğidi içeren diğer rasyon kontrol (K) grubu olarak değerlendirilmiştir. Araştırmanın hayvan materyalini erken laktasyondaki, çoklu doğum yapmış 12 baş Holstein ırkı süt ineği oluşturmuştur. Her iki grupta da 6 baş inek bulundurulmuştur. Araştırma 12 günlük alıştırmadan sonra 10 gün veri alma dönemi olmak üzere toplam 22 gün süre ile bireysel bölmelerde sürdürülmüştür. On günlük veri alma dönemi sonunda, PZK rasyonu ile beslenen inekler, K grubundan daha fazla ($P<0.01$) kuru madde tüketmişlerdir (32.8 ve 28.1 kg/gün, sırasıyla). Süt verimi (K 47.5; PZK 50.9 kg/gün) ve %3.5 yağa göre düzeltilmiş süt verimi (DSV, K 45.7; PZK 44.5 kg/gün) her iki grupta da benzer ($P>0.05$) belirlenmiştir. Kontrol rasyonu ile beslenen inekler daha fazla yağlı süt üretme eğilimine ($P=0.08$) sahip olmuşlar, ancak günlük üretilen süt yağı miktarı her iki grupta da benzer ($P>0.05$) olarak belirlenmiştir. Birim kuru madde tüketimine karşılık üretilen süt ya da DSV olarak belirlenen yemden yararlanma düzeyi PZK rasyonu ile beslenen ineklerde daha düşük ($P<0.01$) saptanmıştır. Sonuç olarak, az çekirdekli zeytin küspesinin yüksek verimli süt ineklerinin rasyonlarında başarıyla kullanılabileceği değerlendirilmiştir.

Anahtar sözcükler: Az çekirdekli zeytin küspesi, süt ineği, yem tüketimi, süt verimi, süt kompozisyonu